

**TIL KENYA MED TRE
DIAGNOSER I BAGAGEN:**

Lærke blomstrede op blandt gadebørn

Alvorlige psykiske udfordringer har givet mange benspænd i nu 24-årige Lærke Grønne Lillerøjs liv. Et kort ophold som frivillig på et hjem for gadebørn i Kenya blev et vendepunkt. Nu driver hun sammen med sin mor projektet Gokenya.dk, hvor de hjælper andre med udfordringer med at rejse ud som volontører i trygge rammer

AF METTE ANDERSEN
mette@midtjyllandsavis.dk

SILKEBORG Da Lærke Grønne Lillerøj for knap et år siden rejste til Kenya sammen med sin mor, Glennie Grønne fra Silkeborg, for i et par uger at arbejde som frivillig i det østafrikanske land, vidste ingen af dem, at opholdet skulle blive skelsættende for dem - og især for Lærke.

Det var ikke uden bekymring, at de tog af sted. Sygeplejerske Glennie Grønne, der siden 2007 har drevet sin egen coaching-, kursus- og foredragsvirksomhed Konekt.dk, har ad flere omgange været i Kenya for at arbejde som frivillig på et hospital i byen Nanyuki, men det var første gang, at Lærke skulle med.

Hun har haft en svær barn- og

ungdom og blev som 11-årig diagnosticeret med Tourettes syndrom. Senere kom flere diagnoser til, og den i dag 24-årige kvinde lever med ADHD og bipolar lidelse og er tilkendt fleksjob i ni timer om ugen.

Psykiske udfordringer er årsag til, at Lærke Grønne Lillerøj aldrig fik afsluttet en ungdomsuddannelse, og hun har i flere år haft det virkelig dårligt og svært ved at finde både glæde og fodfæste i tilværelsen.

Det ændrede opholdet i Kenya med ét slag.

Frygtede breakdown

- Jeg var nervøs for, hvordan det skulle gå, for vi ville ikke lige kunne få hjælp, hvis Lærke fik det dårligt. Hun har det med bare at gå, hvis der er et eller andet galt, og kan i nogle situationer reagere hurtigt og impulsivt. I Kenya kunne vi jo ikke bare få hjælp ligesom herhjemme, hvis der blev behov for det, så jeg var bange for at havne i en ukontrol-

lerbar situation, forklarer Glennie Grønne med et blik mod datteren, der er mere direkte:

- Rent ud sagt, så var vi bange for, at jeg skulle få et breakdown.

Sådan gik det heldigvis ikke. Tværtimod. Tunge tanker og mangel på energi og overskud blev næsten som ved et trylleslag afløst af trivsel i Nanyuki, der ligger lige på Ækvator.

- Jeg så, at Lærke bare fik det så godt. Jeg har aldrig oplevet noget lignende. Det var som at se hende blive sat til en stikkontakt. Hun blomstrede og kunne pludselig alt muligt. Det var ligesom at få sit barn tilbage, fortæller Glennie Grønne.

I dag danner de to makkerpar i deres fælles projekt Gokenya.dk, hvor Lærke er ansat af sin mor i fleksjob.

Idéen blev født i en livlig pingpong og brainstorm mellem mor og datter allerede i flyet på vej hjem fra deres første fælles tur til Kenya, for de ville gerne give andre med behov for ekstra tryk og støtte mulighed for at blive udsendt som frivillig, så psykisk eller lettere fysisk sygdom ikke står i vejen for at få store oplevelser som volontør i et land langt fra Danmark.

Som det første købte de domænenævnet Gokenya.dk.

- Vi er begge meget idérige og kreative, konstaterer Lærke Grønne Lillerøj.

Hun boede på det tidspunkt alene

GOKENYA.DK

I Gokenya.dk tilbyder Glennie Grønne og Lærke Grønne Lillerøj ophold og oplevelser for danskere, der ønsker at arbejde frivilligt i Kenya i kortere eller længere tid på en tryk og sikker måde.

Mor og datter tager sig af alt det praktiske og tilbyder undervejs støtte og hjælp til selvudvikling via onlinecoaching, og inden afrejse får den frivillige foretaget en personanalyse for at få afdækket styrker samt udviklingsområder, som de kan arbejde med under opholdet. Tilbuddet er derfor særligt velegnet til unge med psykiske udfordringer og diagnoser eller kroniske sygdomme som for eksempel diabetes.

I byen Nanyuki tilbyder Gokenya.dk flere muligheder for at arbejde frivilligt. Foruden byens hospital har Glennie og Lærke Grønne et samarbejde med et hjem for gadebørn og et rescuecenter for gravide teenagemødre, som er under 14 år. Desuden tager de med en lokal dyrlæge på arbejde, hvor de blandt andet tilser drægtige giraffer og hjælper med at vaccinere de mere eller mindre vilde hunde, som masai- og andre stammer har til at advare både mennesker og husdyr om løver og andre rovdyr.

Gokenya.dk står for kost, logi, arbejde og transport under opholdet. Som frivillig bor man på et værelse hos en lokal værtsmor og har privatchauffør - også fra byen, som henter og bringer i lufthavnen og desuden kører de frivillige til og fra arbejdspladsen, hvis de ønsker det.

Opholdet skal være af minimum to ugers varighed. Prisen er 10.000 kr. for den første uge og 2500 kr. for hver af de efterfølgende uger. Dertil kommer udgifter til flyrejse, vaccinationer, forsikringer, visum og lommepenge.

i Aarhus. I dag bor hun i lejlighed i Silkeborg med kæreste og hund og har det bedre, end hun har haft i årevis. Ja, det er en stor underdrivelse,

for hun »har det rigtigt godt«, som hun siger.

Egentlig skulle Lærke bare med sin mor til Kenya dengang i decem-

○ På børnehjemmet laver Lærke og børnene smykker, som bliver solgt på det lokale marked eller i en popup-butik. Perlerne er sponsoreret af en dansk virksomhed. Glennie og Lærke Grønne har også fået en række andre sponsorer, som kommer både sygehuset og lokale til gode i byen Nanyuki - herunder læsebriller, doseringsæsker, træningselastikker, julepynt, computere, telefoner, fodbolde, Lego-klodser og en hane med seks høns, der lægger æg. Visionen er at træne deres lokale samarbejdspartnere i at tænke forretning, så de på sigt kan etablere sig som selvstændige eller i hvert fald forsørge sig selv og deres familie. FOTO: GOKENYA.DK

Silkeborg-redaktionen: silkeborg@midtjyllandsavis.dk
 Silkeborg-redaktør: Brian Holst • Tlf: 87 22 84 45

ber sidste år. Som udgangspunkt skulle hun ikke selv arbejde som frivillig. Selvom hun forinden havde fået det lidt bedre, var aftalen, at der ikke skulle stilles nogle krav til hende. Hun skulle bare med for at opleve noget andet.

Gadebørn løb hende i møde

Men da Glennie den første dag tog til hospitalet i Nanyuki, hvor hun i flere omgange de seneste fem-seks år har arbejdet frivilligt som sygeplejerske, blev Lærke sat af på et hjem for gadebørn.

- De myldrede ud fra højre og venstre i de containere, som de bor i. Der var 53 gadebørn fra 1 til 20 år - og så mig, fortæller Lærke.

Hun tilbragte en stor del af tiden på Furaha-hjemmet under det to uger lange ophold i Kenya og var som forvandet, da turen 30. december sidste år atter gik hjem til Danmark.

- Jeg var meget alene og havde længe følt mig meget tung i både krop og sind, inden vi tog afsted. Pludselig havde jeg masser af energi. Den ro og venlighed, jeg blev mødt med, smittede af. Keyanerne er så kærlige og meget gavmilde med smil, glæde og kærlighed på den ægte måde. Og så er de taknemmelige for det, de har, selvom det ikke er meget, fortæller Lærke.

Det gælder også børnene på Furaha-hjemmet, der tidligt i livet har

○ - Hold da op, tænkte Lærke, da hendes mor sidste år spurgte, om hun ville med til Kenya. På det tidspunkt havde hun på grund af sine diagnoser og svære psykiske problemer ikke været ude at rejse i flere år. FOTO: JAKOB STIGSEN ANDERSEN

oplevet svigt, sult og fattigdom.

»Furaha« betyder »lykke« eller »glæde« på swahili, og mødet med gadebørnene gjorde Lærke glad. Det var en følelse, som hun ikke havde haft i de år, hvor det meste i hendes tilværelse var gråt-i-gråt og sindet formørket.

- Børnene og de unge var så søde, rolige og afbalancerede, selvom de har oplevet forfærdelige ting. De er også virkelig gode venner og til at stole på. De stjal ingenting. Jeg kunne bare lade min taske ligge, fortæller Lærke.

- Man skulle tro, at de var helt ødelagte. Det er de ikke. De har en god kerne og et godt selvværd på trods af det, de har været igennem. Kenyanerne er et stolt folkefærd, og de er så gode til at tænke »vi« i stedet for »jeg«, tilføjer Glennie Grønne.

Afsted igen til februar

Hun og Lærke var igen i Kenya i sommerferien i år, og i februar skal

○ Furaha Foundation, der huser et halvt hundrede gadebørn, er blandt andet finansieret af donationer og sponsorater. Lærke og Glennie Grønne har også selv et sponsorbarn på hjemmet, Beatrice - eller Mombi, som hendes navn lyder på swahili. Hun er tre-fire år og startede i skole i august. Det koster en euro om dagen at være sponsor for et barn på hjemmet. FOTO: GOKEYNA.DK

○ Venskaber er opstået mellem Lærke og børnene på Furaha Foundation. Hun har interviewet nogle af de større gadebørn om deres liv og bruger deres fortællinger, når hun og Glennie Grønne er ude og holde foredrag om deres fælles projekt. FOTO: GOKENYA.DK

○ Mor og datter havde mange konflikter i Lærkes teenagetid, der også var præget af de vanskeligheder, som fulgte i kølvandet på hendes diagnoser. Kenya blev et vendepunkt for dem, og i dag nyder de at arbejde sammen om deres fælles projekt. FOTO: JAKOB STIGSEN ANDERSEN

Lærke for første gang af sted uden sin mor. Hun glæder sig »helt vildt«, for ligesom sin mor elsker hun at være i Kenya og er parat til at rejse i morgen, hvis det skulle være.

Glennie Grønne er heller ikke bekymret.

- Du er så stærk nu, og jeg er helt rolig ved, at du skal afsted uden mig, siger hun til datteren.

I Gokenya.dk fungerer Lærke Grønne Lillerøj som koordinator og tager sig blandt andet af opgaver indenfor marketing, sociale medier og sponsorater.

Hun hjælper også med at få styr på vaccinationer, visum og flybilletter, og derudover holder mor og datter sammen foredrag om projektet og skal i næste måned deltage i messen »Klar til voksenlivet« på Silkeborg Gymnasium med fokus på uddannelse, jobmuligheder og aktiviteter i sabbatårene.

Selvom Glennie Grønne tager sig af coaching-samtalerne, så kan unge, der rejser med Gokenya, også få gode råd og støtte af Lærke før og under deres ophold i Kenya.

- Med min egen baggrund og det, jeg har været igennem, så kan jeg nemt relatere til de problemer, som andre med psykiske udfordringer har, siger hun.

Ikke i en kasse

Lærkes egen forklaring på, at Kenya blev et afgørende vendepunkt for hende er enkel:

- Herhjemme bliver man hurtigt sat i en kasse. Jeg var Lærke, der var syg og havde det dårligt. I Kenya var jeg ikke i den kasse og havde pludselig mulighed for at bryde ud af rammerne. Jeg følte mig meget mere fri og som en del af et fællesskab med nogle mennesker, der var søde, rare og høflige.

Og Kenya-følelsen varer ved. Lærke Grønne Lillerøj har ikke haft tilbagefald. Energien er stadig god, og hun fortæller, at hun i dag har et godt liv og en høj livskvalitet - nu med et fleksjob, som hun brænder for og er personligt engageret i.

Foreløbig har en håndfuld unge rejst med Gokenya.dk, og flere har booket en tur til Nanyuki for at prøve kræfter med frivilligt arbejde og opleve det ægte Kenya.

Hel familie skal af sted

Tilbuddet er både for mennesker med forskellige udfordringer og for alle andre, der gerne vil rejse ud som volontører. For eksempel skal en hel familie med mor, far og tre teenagebørn til sommer bruge fire uger i deres ferie på frivilligt arbejde kombineret med safari-ture og andre oplevelser, som Lærke og Glennie Grønne også kan arrangere i samarbejde med lokale fra byen.

Udover at de begge elsker at være i Kenya, så sætter de stor pris på deres nye samarbejde. Tidligere har de haft mange og svære mor/datter-konflikter. Lærke flyttede hjemmefra allerede som 16-årig og var med egne ord »en vild teenager«.

- Vi har været helt ude i alle yderpositioner, hvis man kan sige det sådan. Jeg tror faktisk ikke, vi har mere at skændes om. Jeg er så glad for det samarbejde, vi har i dag, siger Glennie Grønne.